

nansierer med forskningsråd, sektorforskningsinstitutioner og private virksomheder, samt erhvervsforskerudvalget, som står for erhvervsforskeruddannelsen.

Denne form for samfinansiering af forskeruddannelse skal naturligvis fortsætte, og institutionerne skal derfor som hidtil have mulighed for at optage studerende, der på en anden måde end med Ph.D.-stipendier får finansieret deres uddannelse. Da den centrale del af forskeruddannelsesreformen er en formaliseret og forbedret forskeruddannelse, hvortil institutionerne skal have dækket deres omkostninger, må også eksterne finansieringskilder fremover forudsættes at bidrage hertil. Institutionerne må selv fastsætte, hvilke omkostninger der skal dækkes, og skal kunne modtage tilskud hertil. Det forudsættes også, at institutionerne kan modtage tilskud for udenlandske studerendes gennemførelse af forskeruddannelsen.

Til dækning af uddannelsesomkostningerne for studerende, der får tildelt Ph.D.-stipendium, vil der fremtidig blive budgetteret med gennemsnitligt ca. 100.000 kr. pr. årsstuderende - til institutionerne til dækning af selve uddannelsesudgifterne, herunder til vejledning, kurser, biblioteks-, edb- og laboratorieforbrug, administrationsomkostninger, udlandsophold, konferencedeltagelse m.v. Bevillingerne gives efter taxameterprincippet med takster fastsat på de årlige finanslove. Når institutionerne således via taxametret får finansieret den del af de faste læreres arbejdstid, der medgår til Ph.D.-uddannelsen, vil de få frigjort lønmidler til ansættelse af undervisningsassistenter. Det vil sige, at det bliver finansieringsmæssigt muligt at tilbyde den studerende arbejde som undervisningsassistent.

Der er herved taget højde for de øgede krav, som de nye uddannelsesregler stiller til institutionernes indsats i forskeruddannelsen.

Finansieringsomlægningen medfører en aflastning af ansøgninger til forskningsråd, Forskerakademi, fonde m.v. om dækning af omkostninger ved Ph.D.-studier. Virkningen vil være, at der ad disse kanaler kan tilvejebringes et yderligere antal stipendier. Det må forventes, at forskningsrådene og private fonde følger den her foreslåede finansieringsomlægning op i deres bevillingspraksis og dermed opretholder støtten til et uændret antal forskerstuderende.

Der er ikke med reformforslaget taget stilling til spørgsmålet om kandidatstipendiernes videreførelse. Kandidatstipendierne har både været anvendt som forskeruddannelsesstipendier og været et led i stillingsstrukturen ved de højere uddannelsesinstitutioner. De giver således mulighed for, at unge forskere

re kvalificerer sig med henblik på videre ansættelse i forskningsstillinger. Deres fremtidige funktion i relation til den samlede stillingsstruktur vil blive forhandlet med AC.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Den samlede stipendiepulje og dermed antallet af årsstuderende med Ph.D.-stipendium og hermed samhørende undervisningstaxameter vil blive fastlagt på de årlige finanslove. Dimensioneringens overgrænse vil være antallet af studerende, der er egne til at gennemføre en forskeruddannelse på internationalt niveau. Der må endvidere lægges afgørende vægt på udviklingen på arbejdsmarkedet for Ph.D.-ere, der primært vil være forskning og udvikling i erhvervsvirksomheder og inden for den offentlige sektor. En mere forsknings- og udviklingsintensiv erhvervsudvikling vil i sig selv give behov for en forøget forskeruddannelsesindsats.

Et samlet 3-årigt forskeruddannelsesforløb vil med det nye stipendie- og taxametersystem koste som minimum 460.000 kr. i stipendium og i gennemsnit 300.000 kr. i uddannelsesomkostninger, dvs. 760.000 kr. i alt. Med disse enhedsomkostninger er det nødvendigt, at forskeruddannelsen løbende prioriteres i forhold til den samlede forskningsindsats, og forskeruddannelsen vil blive finansieret ved en omprioritering inden for de samlede forskningsbevillinger.

De administrative konsekvenser af reformen vil især berøre de institutioner, som modtager forskerstuderende, og kun i mindre grad SU-styrelsen.

Administrationen af stipendieudbetalingen forudsættes ikke at medføre nævneværdige merudgifter.

Institutionen, der modtager forskerstuderende, skal administrere den samlede forskeruddannelse og herunder sørge for, at træk på stipendiestøtten sker i overensstemmelse med uddannelsesprogrammerne. De administrative udgifter, der er forbundet hermed, skal afholdes af institutionerne inden for de midler, der er afsat til uddannelsesudgifter m.v.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Som følge af de ved nr. 8 foreslåede nye bestemmelser om stipendium til forskeruddannelse findes det hensigtsmæssigt at dele loven op i afsnit.

Afsnit I indeholder herefter de hidtil gældende bestemmelser om uddannelsesstøtte. Der sker en præcisering af den gældende praksis, hvorefter bestemmelserne kun finder anvendelse, indtil studerende ved universiteter og højere læreanstalter har nået